

Naar een slagvaardiger bestuur

Het bestuur moet de vereniging vertegenwoordigen, de organisatie laten draaien en het geld goed beheren. Maar het moet ook en vooral de verenigingsactiviteiten coördineren en degenen die ze uitvoeren ondersteunen. Daarin, in de manier waarop het die coördinerende en ondersteunende taken organiseert, is de laatste jaren het een en ander aan het veranderen. We willen u laten zien welke stappen we hebben genomen en welke stappen we nog van plan zijn te nemen en willen u tenslotte om uw instemming vragen.

We hebben in het bestuur met een paar knelpunten te maken. Bestuurlijk gezien zijn we een soort federatie van commissies. Het bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van die commissies aangevuld met een voorzitter, een secretaris en een penningmeester. Het bestuur is daardoor aan de grote kant. Leden die commissiewerk met bestuurswerk willen combineren zijn steeds moeilijker te vinden. Er komen steeds meer activiteiten bij die niet tot de directe taak van één commissaris kunnen worden gerekend. Verkokering is geen stimulans voor integraal besturen en maakt het lastig om in bestuursvergaderingen voldoende ruimte te maken voor commissie-overstijgende onderwerpen als doelgroepenbeleid, beleid met betrekking tot jongeren en minderheden, aandacht voor de buitenwijken, burgerparticipatie, nieuwe tendensen in het erfgoedbeheer, relaties met andere erfgoedinstellingen, gebruik van sociale media.

We zijn die knelpunten aan het wegwerken, stap voor stap. In 2017 hebben we voor de nieuwe commissie Achter de Gevels van Delft niet een nieuwe bestuurszetel gecreëerd, maar de voorzitter aangewezen als vertegenwoordiger van de commissie in het bestuur. In 2018 hebben we ook geen nieuwe bestuurszetel in het leven geroepen voor de redactie van Delf, maar de die redactie ondergebracht bij het bestuurslid dat de redactie van het jaarboek al onder zich had. Het bestuur bleef van de zelfde omvang, terwijl soortgelijke activiteiten werden ondergebracht in één portefeuille.

In juni vorig jaar hebben we de samenstelling van het bestuur en de onderlinge taakverdeling geëvalueerd. We stelden vast dat clustering van bestuursverantwoordelijkheden in beide gevallen niet heeft geleid tot gebrek aan aandacht voor de betrokken commissies in het bestuur, tot een slechtere communicatie tussen commissies en bestuur of tot een onaanvaardbare verzwaring van het werk van de betrokken bestuurders. Het levert aanwijsbare voordelen op om de publicaties onder te brengen in één portefeuille Publicaties en publiciteit, waar dan het jaarboek, Delf, de (digitale) Canon en in de toekomst ook de website, de nieuwsbrief en onze social media onder vallen.

We hebben vervolgens vastgesteld, dat onze overige verenigingsactiviteiten zich ook tot samenhangende werkterreinen laten groeperen: Publieksactiviteiten en Erfgoed in de leefomgeving. Tot Publieksactiviteiten kunnen excursies, lezingen, de scholierenprijs en incidentele activiteiten als pubquiz en audiotours worden gerekend en tot Erfgoed in de leefomgeving 'Behoud Stadsschoon', historisch huizenonderzoek en de Le Comteprijs. Het lijkt voor de hand te liggen om ook elk van die werkterreinen onder de verantwoordelijkheid te brengen van één bestuurslid, die tegelijkertijd in het bestuur de commissies vertegenwoordigt die zich op die werkterreinen bewegen. Dat maakt niet alleen het bestuur kleiner en slagvaardiger, maar kan ook de andere knelpunten verder helpen oplossen.

Het werkterrein dat nu het eerst voor bestuurlijke clustering in aanmerking komt is het werkterrein van de Publieksactiviteiten. Het is het werkterrein waar de behoefte aan samenhang en coördinatie in de afgelopen jaren misschien wel het meest is toegenomen. Publieksactiviteiten die tegenwoordig op erfgoedgebied worden aangeboden zijn steeds gevarieerder in vorm en

inhoud en overlappen elkaar ook steeds meer. Een goede coördinatie bij het ontwikkelen, programmeren en vormgeven van die activiteiten is onontbeerlijk, evenals samenhang bij de ontwikkeling van publieks- en doelgroepenbeleid. Die samenhang is ook nuttig als we samenwerken met externe partners als het Delftse Erfgoednetwerk en Erfgoed Delft, die ook op een integrale manier met hun publieksactiviteiten en publieksbereik bezig zijn.

Het komend jaar gaan we de portefeuille Erfgoed in de leefomgeving vormgeven. Ook hier zal behalve de omvang van de portefeuille ook de relatie tussen de portefeuillehouder in het bestuur en de commissies die hij / zij daarin vertegenwoordigt veel aandacht moeten krijgen. In de volgende jaarvergadering hopen we u over de uitkomst te kunnen informeren.

In het algemeen is de regelmaat en de effectiviteit van het overleg tussen commissies en bestuur een zaak van blijvende aandacht. Commissies mogen niet minder zichtbaar worden in het bestuur of minder aandacht krijgen van het bestuur dan wenselijk is. Er moet geregeld overleg zijn tussen commissievoorzitters en hun portefeuillehouder in het bestuur en een geregelde uitwisseling tussen bestuur en commissies van de agenda's en verslagen van hun vergaderingen. Commissievoorzitters die geen bestuurslid zijn kunnen zaken die hun werkterrein betreffen laten agenderen en desgewenst deelnemen aan de gedachtewisseling hierover in het bestuur. Nog niet zo lang geleden zijn we begonnen met benen-op-tafel-sessies. Eens in de zoveel tijd organiseren we een bijeenkomst van het bestuur met een van de commissies om kennis te maken, informeel bij te praten en de wederzijdse verwachtingen te peilen.

Het proces gaat stap voor stap. Dat lijkt ons verstandig en noodzakelijk. Wel verwijderen we ons ook stapsgewijs van het bestuursmodel dat in onze statuten en huishoudelijk reglement is vastgelegd; het commissarissenmodel wordt een portefeuillemodel. In de loop van het volgende verenigingsjaar zullen we het huishoudelijk reglement en de statuten aan de ontwikkelingen aanpassen. In de jaarvergadering van 2022 zullen we voorstellen tot actualisering aan u ter goedkeuring voorleggen.

Wij vragen uw instemming met de hierboven geschetste ontwikkeling van de organisatie van het bestuur. Wij vragen ook uw toestemming om in afwijking van het huishoudelijk reglement en met het vooruitzicht van de actualisering ervan volgend jaar de vacature Van Tijn in het bestuur vacant te laten. Ank Mokveld die in het bestuur de lezingencommissie vertegenwoordigt en de scholierenprijzen onder zich heeft wordt in de nieuwe structuur ook verantwoordelijk voor de excursies en de vertegenwoordiger van de excursiecommissie in het bestuur.

Delft 9 februari 2021,

Namens het bestuur,
Theo Thomassen,
voorzitter